

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 034276 24 Uvp
Banjaluka, 17.7.2025. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija Svjetlane Knežević, predsjednika vijeća, Božane Vulić i Merside Bjelobrk, članova vijeća, uz učešće zapisničara Ane Matić, u upravnom sporu po tužbi D. K., [...], [...] M., Nj. (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja broj 16-126-518-3/22 od 11.4.2023. godine tuženog Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske, Banjaluka, u predmetu ostvarivanja prava na otpremninu, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 034276 23 U od 19.10.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 17.7.2025. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv osporenog akta kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Komisije za implementaciju člana 152. Zakona o radu broj 05/5-16 256/TT od 4.2.2022. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je zahtjev tužioca za ostvarivanje prava na otpremninu, kao neosnovan.

U obrazloženju presude sud navodi da je osporeni akt zakonit i da je tuženi pravilno prihvatio stav prvostepenog organa da u konkretnom slučaju nisu ispunjeni uslovi za priznavanje prava na otpremninu propisani odredbom člana 152. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 38/00, 40/00, 47/02, 38/03, 66/03 i 20/07, u daljem tekstu: Zakon o radu). Ovo iz razloga što je u provedenom upravnom postupku na osnovu rješenja poslodavca Fabrika celuloze i papira „Celpak“ p.o. Prijedor broj 1000 od 27.11.1992. godine, utvrđeno da je tužiocu radni odnos prestao dana 10.10.1992. godine, zbog nedolaska na posao uzastopno pet radnih dana, a koji je razlog za prestanak radnog odnosa bio predviđen odredbom člana 75. stav 2. tačka 3. tada važećeg Zakona o osnovnim pravima iz radnog odnosa („Službeni list SFRJ“ broj 60/89 i 42/90), pa da proizilazi da radni odnos tužiocu nije prestao na nezakonit način. Navode tužbe, da je sporno rješenje doneseno 27.11.1992. godine, kada je tužilac, od 1.10.1992. godine, već bio u Republici Hrvatskoj, sud je ocijenio bez uticaja na odluku, budući da je zakonitost rješenja o prestanku radnog odnosa u materijalno-pravnom smislu tužilac mogao dokazivati u radnom sporu pred nadležnim redovnim sudom, a ne u upravnom postupku, gdje se odluka o prestanku radnog odnosa, odnosno zakonitost takve odluke, ocjenjuje samo u formalno-pravnom smislu.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude, pogrešno označen kao „tužba“ tužilac traži da Vrhovni sud Republike Srpske donese konačnu presudu o njegovom zahtjevu za otpremninu.

U odgovoru na zahtjev tuženi ukazuje, imajući u vidu sadržinu odredbe člana 152. Zakona o radu, da Komisija, ali i drugostepeni organ u postupku ostvarivanja prava na otpremninu, cijeni isključivo zakonitost prestanka radnog odnosa u formalno-pravnom smislu, odnosno utvrđuje samo da li je poslodavac donio odluku o prestanku radnog odnosa i istu dostavio radniku sa poukom o pravu na prigovor, što je u skladu sa odredbom člana 78. Zakona o osnovnim pravima iz radnog odnosa, a koji je u momentu prestanka radnog odnosa tužioca bio na snazi. Dakle, organi uprave nisu ovlašćeni da u upravnom postupku ispituju zakonitost rješenja ili odluke o prestanku radnog odnosa u materijalno-pravnom smislu, jer se o ovome moglo raspravljati samo u postupku po eventualno izjavljenom prigovoru na to rješenje ili odluku, odnosno dalje u radnom sporu pred nadležnim sudom u skladu sa tada važećim propisima. Okolnosti pod kojima je došlo do prestanka radnog odnosa, kao i samog prijema odluke o prestanku radnog odnosa, nisu od značaja za postupak ostvarivanja prava na otpremninu u smislu odredbe člana 152. Zakona o radu. Zaključuje da je razumljiva namjera tužioca da takve okolnosti dovedu do pozitivne odluke, ali to ne može biti od uticaja na donošenje drugačijeg, pozitivnog rješenja. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i cjelokupne spise predmetne upravne stvari i upravnog spora na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta, jer je isti zasnovan na potpuno i pravilno utvrđenom činjeničnom stanju, te donesen pravilnom primjenom materijalnog prava, za što su od strane suda dati valjani razlozi koje tužilac nije doveo u sumnju navodima zahtjeva.

Da bi se ostvarilo pravo na otpremninu iz člana 152. Zakona o radu, potrebno je da se radi o radniku koji je na dan 31.12.1991. godine bio u radnom odnosu kod poslodavca čije je sjedište bilo na sadašnjoj teritoriji Republike Srpske, da mu je radni odnos nezakonito prestao i da je zahtjev podnesen u periodu od 16.11.2000. do 16.2.2001. godine.

Nesporno je da se tužilac na dan 31.12.1991. godine nalazio u radnom odnosu kod poslodavca čije je sjedište bilo na sadašnjoj teritoriji Republike Srpske i da je zahtjev za isplatu otpremnine podnio blagovremeno, ali je sporno da li mu je radni odnos prestao nezakonito.

Tužilac tvrdi da se nezakonitost prestanka radnog odnosa ogleda u tome da je u vrijeme donošenja rješenja o prestanku radnog odnosa od 27.11.1992. godine, bio van Republike Srpske, odnosno da je, kako navodi u tužbi, dana 26.11.1992. godine, bio na letu za Njemačku-tranzit Švajcarska.

Međutim, ta okolnost nije od uticaja na ovaj upravni postupak, jer se u istom ispituje zakonitost rješenja o prestanku radnog odnosa samo u formalno-pravnom smislu, odnosno ispituje se da li je to rješenje doneseno i dostavljeno tužiocu, te da li sadrži pouku o pravnom sredstvu.

Spisi predmeta sadrže rješenje od 27.11.1992. godine, dostavljeno od strane tužioca, a što ukazuje da je tužilac isto primio, pa kako iz rješenja proizilazi da tužilac ima pravo prigovora upravnom odboru od dana uručenja istog, te da mu je prestanak radnog odnosa utvrđen iz razloga predviđenog tada važećim zakonom, zbog nedolaska na posao uzastopno pet radnih dana iz odredbe člana 75. stav 2. tačka 3. tada važećeg Zakona o osnovnim pravima iz radnog odnosa, to proizilazi da radni odnos tužiocu nije prestao na nezakonit način gledano sa aspekta odredbe člana 152. Zakona o radu, kako su to pravilno zaključili upravni organi, a podržao nižestepeni sud.

Stoga, a iz navedenih razloga, pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi nezakonitosti iz člana 35. stav 2. ZUS, iz kojeg razloga se zahtjev tužioca odbija na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona.

Zapisničar
Ana Matić

Predsjednik vijeća
Svjetlana Knežević

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić